

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут
інноватики, природокористування та інфраструктури

Кафедра бізнес-аналітики
та інноваційного інжинірингу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання індивідуальної роботи з дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

для студентів денної форми навчання
спеціальності 071 Облік і оподаткування

ТЕРНОПІЛЬ – ЗУНУ
2024

Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи з дисципліни «Методологія наукових досліджень» для студентів денної форми навчання спеціальності 071 Облік і оподаткування. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 16 с.

Методичні рекомендації сприяють оволодінню студентами практичними персональними навиками пошуку та окреслення наукових проблем, генерування та ідентифікації наукових ідей, критичного усвідомлення категоріального апарату наукових досліджень, здатності аналізувати й обґрунтовувати вибір конкретних методів дослідження, збирати й опрацьовувати інформацію з різних джерел, структурувати отримані результати, вербально та візуально оформляти дослідження, презентувати результати наукових дослідження.

Укладач: Бруханський Руслан Феоктистович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу Західноукраїнського національного університету

Відповідальний за випуск: Бруханський Р. Ф., д. е. н., професор, завідувач кафедри бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу ЗУНУ

Рецензенти: Баланюк Іван Федорович – доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри обліку і оподаткування Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;
Задорожний Зеновій-Михайло Васильович, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

Рекомендовано на засіданні кафедри бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу ЗУНУ
(протокол № 9 від 23 квітня 2024 року)

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Методологія наукових досліджень» є обов'язковою дисципліною циклу загальної підготовки магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» і спрямована на формування у студентів системи знань з інтерпретації теоретичних основ науки, методологічних параметрів наукових досліджень, генерування й ідентифікації наукових ідей, категоріального апарату наукових досліджень, організаційного й інформаційного забезпечення наукових досліджень, специфіки методичного інструментарію та особливостей його застосування, презентації результатів наукових досліджень, ефективності науково-дослідної роботи, ідентифікації навчально-виховного процесу, спектру методів навчання, методології викладання облікових дисциплін.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Вивчення дисципліни спрямоване на формування наступних загальних компетентностей: вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення дисципліни передбачається одержання таких програмних результатів, як: вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління; здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами; дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями; вміти проєктувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

НОРМАТИВНІ ПАРАМЕТРИ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Дисципліна: „Методологія наукових досліджень”	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Обов’язкова дисципліна циклу загальної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 071 Облік і оподаткування Ступінь вищої освіти – магістр Освітньо-наукова програма: „Міжнародний облік”	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 1 Заочна – 1
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійні програми: „Облік і оподаткування підприємництва” „Облік і контроль в державному секторі економіки” „Бізнес-аналітика та управління інноваційними системами”	Лекції: Денна – 30 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 15 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин: 150		Самостійна робота: Денна – 100 год. в т.ч. тренінг – 4 год. Заочна – 138 год. Індивідуальна робота (КПЗ) – 5 год.
Тижневих годин: Денна форма навчання 1 семестр – 10 год., з них аудиторних – 3	„Аудит та державний фінансовий контроль”	Вид підсумкового контролю – екзамен

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ „МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ”

Денна форма навчання

Зміст курсу	Кількість, годин, в т.ч.				Конт- рольні заходи
	лекції	прак- тичні заняття	самос- тійна робота студентів	індиві- дуальна робота студентів	
Змістовий модуль 1					
Науково-теоретичні основи наукових досліджень					
Тема 1. Наука й наукові дос- лідження: теоретичні основи	2	1	10	—	поточне опитування (тестування)
Тема 2. Методологічні засади наукових досліджень	2	1	10	—	індивідуальні та групові завдання
Тема 3. Наукові дослідження у галузі бухгалтерського обліку	2	2	10	—	опитування, підсумкове тестування
Змістовий модуль 2					
Організаційне, методичне та інформаційне забезпечення наукового дослідження					
Тема 4. Організаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень	4	2	10	1	групове завдання, поточне опитування (тестування)
Тема 5. Інформаційне забезпечення бухгалтерських наукових досліджень	4	2	10	1	підсумкове тестування, індивідуальн а письмова мод. робота
Тема 6. Методика проведення бухгалтерських наукових досліджень	6	2	10	1	наукові вис- тупи з ре- зультатами досліджень
Тема 7. Відображення й презентація результатів наукових досліджень	6	2	16	2	презентація дослідження, наукова дис- кусія, пошук плагіату
Змістовий модуль 3					
Методологія викладання облікових дисциплін					

Тема 8. Параметри професійної майстерності викладача облікових дисциплін	2	2	10	—	наукові дебати, поточне опитування
Тема 9. Методологія викладання облікових дисциплін з врахуванням специфіки форм навчального процесу	2	1	10	—	презентація лекції, наукова комунікація, письмова робота
Тренінг	-	-	4		4 год.
Ректорська контрольна робота					2 год.
Комплексне практичне індивідуальне завдання					2 год.
Екзамен					2 год.
Разом	30	15	100	5	×

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Методологія наукових досліджень» виконується кожним студентом самостійно.

Метою виконання комплексного практичного індивідуального завдання є оволодіння студентами практичними персональними навиками пошуку та окреслення наукових проблем, генерування та ідентифікації наукових ідей, критичного усвідомлення категоріального апарату наукових досліджень, здатності аналізувати й обґрунтовувати вибір конкретних методів дослідження, збирати й опрацьовувати інформацію з різних джерел, структурувати отримані результати, вербально та візуально оформляти дослідження, презентувати результати наукових досліджень.

Структура комплексного практичного індивідуального завдання:

1. Формування глосарію основних дефініцій, пов'язаних з обраною темою дипломного дослідження.

Критеріями оцінювання виступатимуть:

- кількість занотованих дефініцій;
- відповідність обраній темі;
- обсяг опрацьованої літератури.

2. Обґрунтування, структуризація та формування програми дипломного наукового дослідження.

Критеріями оцінювання виступатимуть:

- цілісність виконання;
- логічність і послідовність викладення матеріалу;
- повнота і глибина розкриття питань;
- креативність оформлення.

3. Підготовка тез доповіді для участі у науково-практичній конференції.

Критеріями оцінювання виступатимуть:

- самостійність виконання;
- логічність викладення матеріалу;
- наявність цитат провідних вчених;
- правильність бібліографічного опису;

- обґрунтованість висновків;
- наявність конкретних пропозицій;
- рівень презентації наукової роботи.

4. Підготовка наукової статті для опублікування у науковому журналі.

Критеріями оцінювання виступатимуть:

- актуальність теми дослідження;
- співвідношення предмету і об'єкта дослідження;
- аналіз стану обраної проблематики;
- адекватність обраних методів дослідження;
- дотримання структури викладення матеріалу;
- повнота і глибина розкриття теми;
- наявність аналітичної частини;
- наявність ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми);
- наявність цитат провідних вчених;
- кількість використаних джерел;
- правильність бібліографічного опису;
- використання облікової та статистичної інформації;
- відображення практичного досвіду;
- обґрунтованість висновків;
- наявність конкретних пропозицій і прогнозів;
- якість оформлення наукової роботи.

5. Формування розширеного списку рекомендованих джерел для виконання дипломного дослідження з обраної теми.

Критеріями оцінювання виступатиме дотримання правил складання бібліографічного опису:

- ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 «Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання»;
- ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»;
- ДСТУ 3582-2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила».
- ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»;

- ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять»;
- ДСТУ 8299:2015 «Інформація та документація. Знак охорони авторського права. Правила подання у виданнях»;
- ДСТУ 3582-2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила»;
- ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання»;
- ДСТУ 7152:2020 (ISO 8:2019, NEQ; ISO 18:1981, NEQ; ISO 215:1986, NEQ) «Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках».

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

з дисципліни

„МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ”

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 „Управління та адміністрування”

Спеціальність – 071 „Облік і оподаткування”

Освітньо-наукова програма: „Міжнародний облік”

Освітньо-професійні програми: „Облік і оподаткування підприємництва”; „Облік і контроль в державному секторі економіки”; „Бізнес-аналітика та управління інноваційними системами”; „Аудит та державний фінансовий контроль”

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Самостійне виконання навчальних і контрольних завдань. Надання достовірної інформації про результати власної наукової діяльності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів і екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антиплагіат: Безкоштовна перевірка на плагіат у Unicheck. URL: <https://unicheck.com/uk-ua/free-plagiarism-checker-online>
2. Антиплагіат: Порядок здійснення заходів з перевірки на ознаки плагіату академічних текстів ЗУНУ (сервіс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка Західноукраїнського національного університету) URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/servisy/antyplahiat>
3. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ФОП Бровін О. В., 2019. 150 с.
4. Берко А. Ю., Верес О. М., Пасічник В. В. Системи баз даних та знань. Книга 1. Організація баз даних та знань: підручник. Львів : «Магнолія-2006», 2020. 440 с.
5. Бібліометрика української науки: аналітика. URL: http://nbuviar.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=formy
6. Бізюк А. В., Вовк О. В., Ткаченко В. П. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2019. 180 с.
7. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. (для студ. спец. 071 Облік і оподаткування). Тернопіль: Осадца Ю.В., 2022. 208 с.
8. Бруханський Р. Ф. Методичні вказівки з дисципліни «Методологія наукових досліджень» для студентів денної форми навчання спеціальності 071 Облік і оподаткування. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 78 с.
9. Визначення індексів УДК (ресурс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка Західноукраїнського національного університету) URL: <http://library.wunu.edu.ua/images/stories/BBKUDK/UDK.pdf>
10. Висоцька В. А., Оборська О. В. Python: алгоритмізація та програмування: навчальний посібник. Львів : Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 514 с.
11. Головенкін, В. П. Педагогіка вищої школи : підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

12. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
13. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання (чинний від 01.07.2017). Вид. офіц. Київ, 2017. 31 с.
14. ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять (чинний від 01.07.2016). Вид. офіц. Київ, 2016. 42 с.
15. ДСТУ 3582-2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (чинний від 01.01.2014). Вид. офіц. Київ, 2013. 19 с.
16. ДСТУ 7152:2020 (ISO 8:2019, NEQ; ISO 18:1981, NEQ; ISO 215:1986, NEQ) “Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках” (чинний від 01.03.2021). Вид. офіц. Київ, 2020. 17 с.
17. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання (чинний від 01.07.2016). Вид. офіц. Київ, 2016. 27 с.
18. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (чинний від 01.04.2008). Вид. офіц. Київ, 2006. 56 с.
19. Євтушенко М. Ю., Хижняк М. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2019. 351 с.
20. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
21. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
22. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.
23. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11. 2015 р. № 848-VIII. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

24. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10.02. 1995 р. № 51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-vp#Text>.
25. Зразки бібліографічних описів (ресурс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка Західноукраїнського національного університету) URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/zrazky-bibliohrafichnykh-opysiv>
26. Індекси цитованості (ресурс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка Західноукраїнського національного університету) URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/indeksy-tsytovanosti>
27. Класифікатор Journal of Economic Literature (JEL) (ресурс Бібліотеки ім. Л. Каніщенка ЗУНУ) URL: <http://library.wunu.edu.ua/images/stories/BBKUDK/JEL%20classification%20ukr.pdf>
28. Комар Ю. М., Попов О. І., Комар В. Ю. Основи наукових досліджень. Навч. посібник. К. : Видавництво Ліра-К, 2018. 182 с.
29. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. посібник / 2-ге вид., доп. і перероб. К. : Алерта, 2019. 492 с.
30. Ладанюк А.П., Власенко Л.О., Кишенько В.Д. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. К. : Видавництво Ліра-К, 2018. 352 с.
31. Малихін О.В., Павленко І.Г., Лаврентьєва О.О., Матукова Г.І. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2020. 262 с.
32. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
33. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) : навч. посіб. / Л. Г. Ліпич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін.; за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.
34. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін.; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

35. Надикто В. Т. Основи наукових досліджень : підручник. Стереотипне вид. Херсон : Олді-Плюс, 2019. 268 с.
36. Науково-дослідницька діяльність студентів : навч. посіб. / С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова ; за заг. ред. С. Н. Грипич. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 288 с.
37. Організація наукових досліджень, написання та захист магістерської дисертації : навчальний посібник / Берко Ю. А. та інші. Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. 282 с.
38. Основи наукових досліджень : підручник / Ю. В. Носачова, О. І. Іваненко, Я. В. Радовенчик. К. : Видавничий дім «Кондор», 2020. 132 с.
39. Основи наукових досліджень та науково-технічної творчості : навч. посіб. / В.О. Онищенко, С.М. Срібнюк, Б.О. Коробко, О.В. Матяш. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 280 с.
40. Посилкіна О. В., Літвінова О. В., Братішко Ю. С. Методологія наукових досліджень та інноваційний розвиток : навч. посіб. Х.: НФаУ, 2020. 220 с.
41. Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.
42. Соболев Х. С., Петровська Н. І., Гуняк О. М. Методологія і принципи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 92 с.
43. Строкань О. В., Мірошніченко М. Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій. Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. 152 с.
44. Теорія і методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студентів (магістрів) усіх форм навчання / Ю. Д. Костін, Т. В. Полозова, І. А. Шейко, Д. Ю. Костін. Харків : ХНУРЕ, 2021. 152 с.
45. Товт В. А. Основи наукових досліджень та методика підготовки дипломних робіт: Навч. посіб. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2019. 139 с.

46. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.
47. Ярощук Л. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид., оновл. Saarbrücken-Riga : LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. 162 с.
48. Bairagi V., Munot M. Research Methodology: A Practical and Scientific Aproach, 1st edn. CRC Press, New York (2019). 304 p.
49. Coe R., Waring M., Hedges L., Ashley L. Research Methods and Methodologies in Education. 3th Edition. SAGE Publications Ltd. 2021. 464 p.
50. O'Leary Z. The Essential Guide to Doing Your Research Project. 4th Edition. SAGE Publications Ltd. 2021. 447 p.
51. Paulus T., Lester J. Doing Qualitative Research in a Digital World. SAGE Publications, Inc. 2021. 376 p.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

для студентів денної форми навчання
спеціальності 071 Облік і оподаткування

Підписано до друку 23.04.2024.
Формат 60х 84/16. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний 70 г/м². Друк електрографічний.
Умов.-друк. арк. 1.5
Тираж 100 примірників. Замовлення № 04/24/3.

Видавець та виготувач:
ФОП Осадца Ю.В
м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 2Д/10
тел. (097) 988-53-23

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ТР № 46 від 07 березня 2013 р.*